

Enkele feiten en gegevens met betrekking tot Zorgzone Noord

Nu de zorgzones zijn opgezet, leek het ons nuttig om **enkele feiten en cijfers te presenteren die licht werpen op bepaalde aspecten van de sociaaleconomische realiteit van Zorgzone Noord**. We bieden hier geen compleet overzicht, maar het doel is om een aantal specifieke kenmerken van de regio te belichten om een beter inzicht te krijgen in de problemen die er spelen.

De statistieken op zichzelf definiëren de behoeften van de zorgzone niet, laat staan de middelen die beschikbaar zijn om daarin te voorzien. De cijfers zeggen niets over lokale initiatieven die al iets proberen doen aan de genoemde omstandigheden. Ze maken het hooguit mogelijk om zowel de aard als de omvang van de behoeften vast te stellen en op basis daarvan prioriteiten te stellen voor acties om daaraan tegemoet te komen.

De meeste informatie hieronder is afkomstig uit de 'Zoom op...', gepubliceerd door het BISA (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse) en het Brussels Observatorium voor Gezondheid en Welzijn, evenals uit andere documenten en databases van het Observatorium. >> Naar alle publicaties 'Zoom op de gemeenten': <https://bisa.brussels/publicaties/zoom-op-de-gemeenten>

Algemene gegevens

Zorgzone Noord bestaat uit de gemeenten **Jette, Ganshoren, Koekelberg, Sint-Agatha-Berchem en de voormalige gemeenten Laken, Neder-Over-Heembeek en Haren, die deel uitmaken van de Stad Brussel.**

Het omvat 9 wijken waarvan er 2 (Koekelberg en Laken-Zuid) specifieke financiering ontvangen in het kader van een Lokaal Welzijns- en Gezondheidscontract (LWGC) dat tussen het OCMW en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) wordt gesloten om acties uit te voeren voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen.

De zorgzone heeft een oppervlakte van **32.3km²**, ongeveer 20% van de oppervlakte van het gewest.

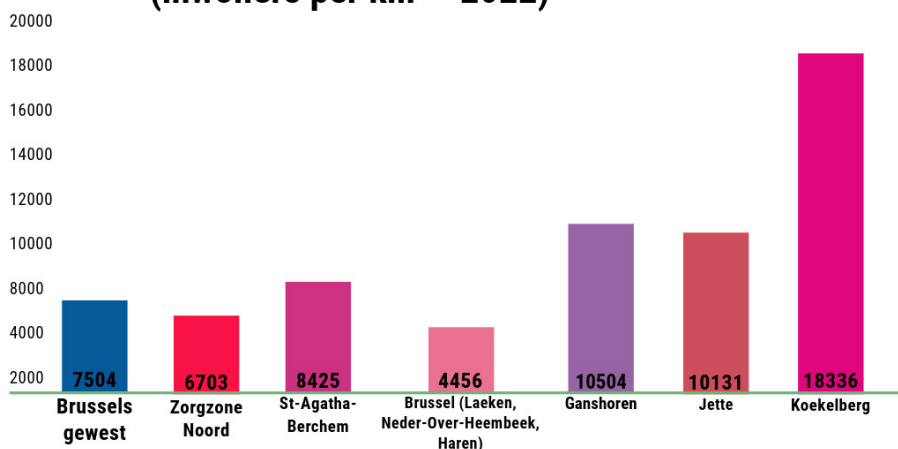
Populatie

Zorgzone Noord telde **216 520 inwoners** in 2022, of 18% van de bevolking van het Brusselse Gewest.

De bevolkingsdichtheid van de zorgzone was dus 6.703 inwoners/km². Dit is een zorgzone waar de bevolkingsdichtheid lager is dan het gewestelijke gemiddelde. De gemeenten Koekelberg, Jette, Ganshoren en Sint-Agatha-Berchem hebben nochtans een hogere bevolkingsdichtheid dan het gewestelijke gemiddelde, maar de Brusselse delen hebben een veel lagere bevolkingsdichtheid omdat er verschillende uitgestrekte onbevolkte gebieden zijn, zoals het Koninklijk Domein en de industriezones langs het kanaal van Willebroek of rond het NAVO-hoofdkwartier en de gevangenis van Haren.

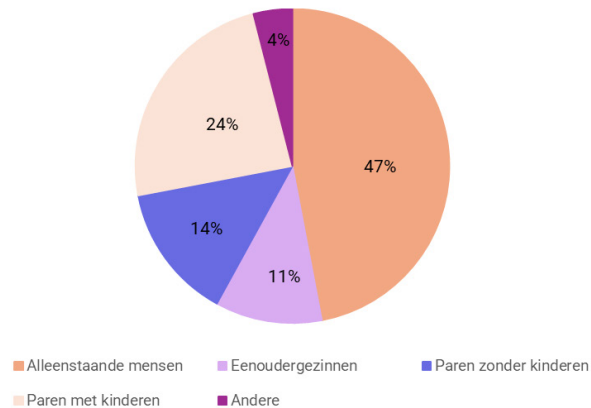
Jongeren onder de 18 jaar maken 23,5% uit van de bevolking van de zorgzone, vergeleken met 22% in het gewest. Mensen onder de 65 jaar maken 12% uit van de bevolking van de zorgzone, vergeleken met 13% in het gewest. De bevolking van Zorgzone Noord is dus iets jonger dan het gewestelijke gemiddelde.

populatiedichtheid (inwoners per km² - 2022)

Bovenstaande cijfers hebben betrekking op de officiële bevolking; sommige mensen die er wel aanwezig zijn, worden niet meegeteld: aanvragers van internationale bescherming, mensen die niet rechtmatig in de registers zijn ingeschreven, diplomaten enz. Enkel via indirecte bronnen kunnen we de omvang van die populatie inschatten; dat is in het bijzonder het geval voor het gebruik van dringende medische hulp (DMH), rekening houdend met het feit dat de mechanismen om toegang te krijgen tot DMH soms verschillen van het ene OCMW tot het andere. De stad Brussel is de gemeente die het meest gebruik maakt van DMH. Dat geldt dus ook voor de delen Laken, Neder-Over-Heembeek en Haren. Zorgzone Noord is goed voor 35% van het gebruik van DMH in het Brusselse Gewest. Een aanzienlijk deel van de bevolking wordt dus niet officieel meegeteld in deze zorgzone.

huishoudtypes in 2022

In Zorgzone Noord bestaat 47% van de huishoudens uit alleenstaanden en 11% uit eenoudergezinnen. Het aandeel geïsoleerde mensen (alleenstaanden of eenoudergezinnen) is in deze zorgzone dus iets hoger dan het gewestelijke gemiddelde. De delen van de Stad Brussel hebben het hoogste aandeel alleenstaanden (52%). In Sint-Agatha-Berchem woont dan weer het hoogste aandeel gezinnen met kinderen (32%).

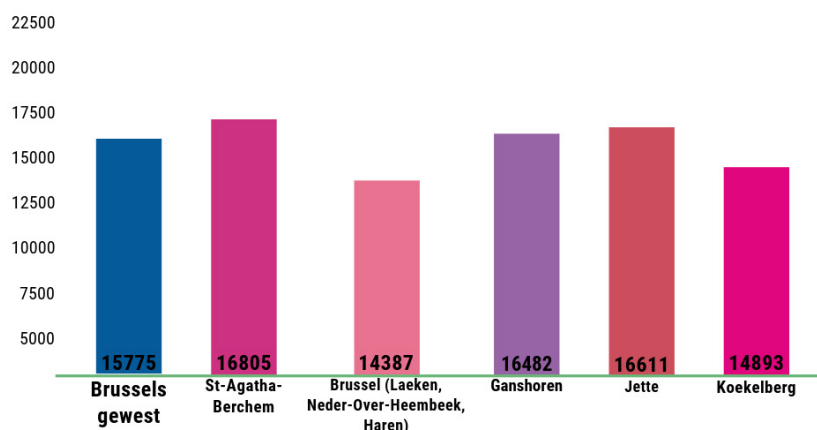
Daarnaast is het aandeel mensen met een buitenlandse nationaliteit 35% in Zorgzone Noord, wat in lijn is met het gewestelijke gemiddelde (36%), waarvan een vijfde afkomstig is uit de Europese Unie. De laatste jaren is de Roemeense gemeenschap er sterk gegroeid, vooral in de noordwestelijke gemeenten (Sint-Agatha-Berchem, Ganshoren, Jette en Koekelberg).

Sociale en economische gegevens

Het mediane huishoudinkomen (na belastingen) in Zorgzone Noord is hoger dan het gewestelijke mediane inkomen. Brussel-Stad en Koekelberg liggen onder de gewestelijke mediaan, en de andere gemeenten erboven.

mediaan inkomen na belasting (2019) in euro's

In Zorgzone Noord ontvangt 22,4% van de bevolking een of andere vorm van uitkering (werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of sociale bijstand). Van de jongvolwassenen tussen 18 en 24 jaar ontvangt 17,5% een uitkering, een percentage dat vergelijkbaar is met het gewestelijke gemiddelde (18%). Het percentage verschilt echter van gemeente tot gemeente: het is het hoogst in de delen van de Stad Brussel (20%) en Koekelberg (18%), en het laagst in Ganshoren (9%).

Van de beroepsbevolking tussen 18 en 64 jaar in de zorgzone ontvangt 22,5% een uitkering, vergeleken met 21,6% in het hele gewest. Dit aandeel verschilt weinig tussen de gemeenten.

Van de mensen van 65 jaar en ouder in de zorgzone ontvangt 23% een uitkering. Dit aandeel is het hoogst in de delen van de stad Brussel (27,5%). Het cijfer voor Sint-Agatha-Berchem is daarentegen maar 17%.

Tussen 2011 en 2021 daalde het percentage mensen met een werkloosheidsuitkering in het Brusselse Gewest, terwijl het percentage mensen met een leefloon of een gelijkwaardig inkomen relatief stabiel bleef. Aan de andere kant is het aandeel mensen met een leefloon of gelijkwaardig inkomen in alle gemeenten in Zorgzone Noord gestegen, vooral onder de bevolking tussen 18 en 64 jaar.

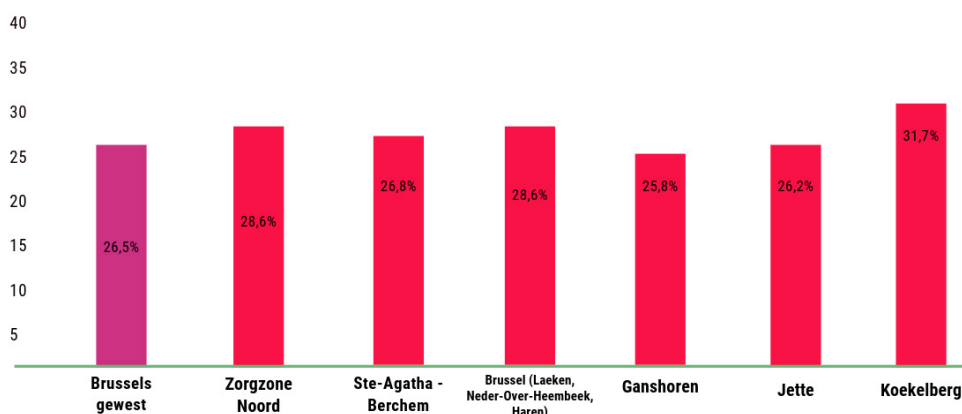

BVT-statuut

Het statuut Begunstigde van een verhoogde tegemoetkoming (BVT) verhoogt het deel van de zorgkosten dat door de sociale zekerheid wordt gedekt en verlaagt dus het remgeld (het deel van de zorgkosten dat door de begunstigde wordt betaald). Dat statuut is een goede indicator om het aandeel van de bevolking met een laag inkomen te schatten.

In Zorgzone Noord heeft 29% van de bevolking het BVT-statuut (27% van de mannen en 31,3% van de vrouwen). Die percentages liggen hoger dan het gewestelijke gemiddelde. Op gemeentelijk niveau zijn de hoogste percentages te vinden in Koekelberg.

aandeel van de populatie met BVT-statuut (%) - 2021

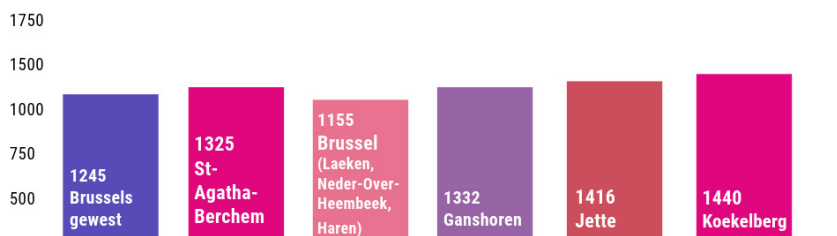

Gezondheid

De levensverwachting in het Brussels Gewest is 84 jaar voor vrouwen en 79 jaar voor mannen. In Zorgzone Noord is die over het algemeen lager dan het gewestelijke gemiddelde: 83,4 jaar (vrouwen) en 78,9 jaar (mannen). Op gemeentelijk niveau is de leeftijd het hoogst in Sint-Agatha-Berchem voor vrouwen (82,2 jaar) en in Ganshoren voor mannen (80,5 jaar). De laagste levensverwachting wordt genoteerd in Koekelberg: 77,2 jaar voor mannen en 82,1 jaar voor vrouwen.

De belangrijkste oorzaken van vroegtijdige sterfte - vóór de leeftijd van 75 jaar - zijn in volgorde: kanker (voornamelijk van de longen, bronchiën, het strottenhoofd en de luchtpijp), hartaandoeningen, chronische ademhalingsaandoeningen en cerebrovasculaire aandoeningen. Die ziekten houden voornamelijk verband met sociale omstandigheden en levensstijlen: roken, voeding, alcoholgebruik, zittende levensstijl en geestelijke gezondheidsproblemen. Voor de meeste van die categorieën van ziekten is de prevalentie hoger in Zorgzone Noord dan het gewestelijke gemiddelde. De uitzonderingen zijn hartaandoeningen in Brussel-Stad, chronische obstructieve longaandoeningen (COPD) in Ganshoren en Sint-Agatha-Berchem, en diabetes in Jette en Sint-Agatha-Berchem.

gestandaardiseerde prevalentie van chronische hartziekten per 100.000 inwoners (2020)

gestandaardiseerde prevalentie van chronische obstructieve bronchitis per 100.000 inwoners (2020)

